

Inleiding

Tussen de noordpunt van Australië en de zuidkust van Papoea-Nieuw-Guinea ligt de Straat Torres, bekend en berucht bij alle zeevaarders. Het waait er vaak hard, de stromingen zijn verraderlijk, en overal liggen riffen en scheepswrakken. De zee wordt bevolkt door haaien, zoutwaterkrokodillen en giftige kwallen, maar ook door zeekoeien, schildpadden en prachtige vissen. In de Straat Torres liggen honderden kleine en grotere tropische eilanden; de meeste daarvan zijn onbewoond.

De zee is vriend en vijand van de eilandbewoners. Zij verschaft hen voedsel en inkomsten – generaties lang hebben ze geleefd als vissers en parelduikers – en vormt de weg waarlangs ze zich kunnen verplaatsen. Tegelijkertijd is het water een voortdurende bedreiging. Van jongs af aan leren de kinderen daarom wat de gevaren van de zee zijn en hoe ze kunnen overleven onder moeilijke omstandigheden. Ook leren ze vissen op langoest (een grote zeekreeft), zeeschildpadden en zeekoeien.*

Op bijna alle bewoonde eilanden is tegenwoordig een basisschool. Voor het voortgezet onderwijs gaan de meeste kinderen naar Thursday Island. Omdat het te veel tijd en geld kost om iedere dag heen en weer te varen, wonen ze daar het grootste deel van het jaar in een internaat.

* Zeeschildpadden en zeekoeien zijn beschermde dieren; maar omdat de eilandbewoners al duizenden jaren op deze dieren hebben gejaagd, heeft de Australische regering hen toestemming gegeven om op de traditionele manier, en dan alleen voor eigen consumptie, op deze dieren te blijven jagen.

1

‘Hé, David! Ga je mee?’

David kijkt op. Over het zandpad komen zijn vrienden Jamal en Koza aanrennen, een visspeer in hun hand. Koza draagt een rieten tas over zijn schouder.

David giet het laatste restje water uit zijn emmer over de uitgedroogde grond van de moestuin. ‘Waar gaan jullie heen?’

Jamal blijft hijgend staan en wijst achter zich, in de richting van de heuvels. ‘Naar het strand bij het houten kruis. Mijn moeder heeft Toby Halfbeen gezien in de winkel, en die zei dat daar vandaag heel veel vis zit.’

David laat zijn emmer op de grond vallen. Vissen? Daar is hij altijd voor in! ‘Oké! Even tegen mijn moeder zeggen dat ik wegga.’

Hij rent om het huis heen naar de voortuin, waar zijn moeder de was ophangt aan de lijn tussen de twee palmbomen. De rug van haar felgekleurde bloemetjesjurk is nat van het zweet.

‘Mam?’

Moeder hangt een handdoek recht en draait zich dan om. ‘Ja?’

‘Ik ben klaar met planten water geven. Mag ik weg? Jamal en Koza zijn er, en we willen naar het strand bij het houten kruis. Om te vissen.’

Moeder veegt met de rug van haar hand over haar voorhoofd. ‘Het strand bij het houten kruis?’

‘Ja! Jamals moeder heeft gehoord dat er heel veel vis zit vandaag.’

‘Prima. Als je maar op tijd thuis bent. Neem maar wat eten mee voor tussen de middag. Er is nog genoeg over van vanmorgen.’

‘Oké!’ David rent het trapje van de veranda op en gaat de keuken in. Na het felle zonlicht lijkt het binnen schemerig. En het is er lekker koel. Nog wel.

Vader zit aan de keukentafel koffie te drinken. ‘Zo, David,’ zegt hij. ‘Wat zijn de plannen voor vandaag?’

‘Ik ga met Jamal en Koza vissen. Bij het houten kruis.’

Vader kijkt naar buiten. ‘Goed idee. Het is een mooie dag om te vissen.’

David vult een plastic fles met water en trekt een paar bananen van de kam die aan een van de balken hangt. ‘Waarom ga je niet mee?’ zegt hij over zijn schouder.

Vader glimlacht. ‘Zullen je vrienden leuk vinden. Nee, ik heb het druk. Als we komend weekend naar Thursday Island willen, moet ik nog veel doen. Zorg jij maar dat er vanavond vis op tafel staat. Goed?’

David knikt. Hij pakt een paar dikke schijven gebakken zoete aardappel van een schaal en stopt ze met de bananen in een plastic tas. Hij steekt zijn hand op. ‘Tot vanmiddag, pap!’

‘Tot vanmiddag. Veel plezier vandaag!’

David loopt naar buiten, pakt zijn visspeer van de muur en springt van de veranda af. Jamal en Koza zitten op hun hurken te wachten in de schaduw van de mangoboom.

‘Klaar?’ vraagt Jamal, terwijl hij overeind springt.

David knikt. ‘Laten we gaan.’

Over de stoffige zandpaadjes lopen ze door de heuvels. Als ze de weg naar het haventje passeren, kijkt David naar de groen uitgeslagen grafsteen vlak naast het pad. *In liefdevolle herinnering aan Lio Cowley, die stierf op 9 januari 1898, zes maanden oud.*

Terwijl hij over een grote kuil heenspringt, bedenkt hij dat zijn neefje Patrick ook zes maanden oud is. Die vader en moeder van Lio zijn vast erg verdrietig geweest. Het is een vreemd idee dat ze nu zelf ook dood zijn, en hun andere kinderen ook.

Hé! Waar zijn Jamal en Koza gebleven? Hij versnelt zijn pas, bukt voor een laaghangende tak en botst bijna tegen een geit die aan een struik staat te plukken. Het heeft al maanden nauwelijks geregend, en het gras is zo bruin en uitgedroogd dat de geiten alle struiken en takken waar ze bij kunnen kaal beginnen te vreten.

Hij duwt de geit aan de kant en rent achter zijn vrienden aan. In de verte klinkt gebrom. Een vliegtuig? Of een speedboot? Het is nog te ver weg om het te kunnen zeggen. Maar als het geluid aanzwelt, hoort David het. Dit is duidelijk het geluid van een Twinotter, een klein, tienpersoons vliegtuigje. Hij tuurt naar de lucht. Daar ziet hij hem al achter een wolk vandaan komen. MCK staat in grote rode letters op de zijkant. Mike Charley Kilo.

Die komt van Cape York. Zouden er soms toeristen inzitten? Er komen de laatste tijd steeds vaker toeristen naar Mabuiag. David snapt niet wat ze hier te zoeken hebben. De vrouwen liggen hele dagen in veel te weinig kleren op het strand, tot hun witte huid zo rood is als de ondergaande zon. De mannen betalen geld om mee te mogen gaan vissen. Volgens vader zijn ze zo langzaam en onhandig als oude vrouwen, en jagen ze meer vissen weg dan ze vangen.

De drie jongens klimmen zo snel ze kunnen de Krokodillenheuvel op. Ze zijn net op tijd boven om te kunnen zien hoe de Twinotter een bocht maakt, en vlak boven het water op de landingsstrip komt aanvliegen. Daar raken de wielen de grond al. Rook stijgt op van het asfalt. De vliegtuigen moeten hier hard afremmen, want de landingsbaan is maar een kilometer lang. Als de piloot niet goed oppast, schiet hij zo de zee in. David grinnikt. Dat zou hij wel eens mee willen maken.

‘Hé, David!’ zegt Jamal. ‘Help eens!’

David wendt zijn blik af van de Twinotter, die nu langzaam in de richting van de opslagplaats taxiet, en hurkt neer naast Jamal en Koza, die op hun knieën naast de stenen krokodil zitten. De stenen krokodil ligt hier al zo lang hij zich kan herinneren. Vader zegt dat hij er ook al lag toen hij nog klein was. Dat betekent dat de krokodil al meer dan vijftig jaar oud moet zijn.

De stukken steen die samen de staart vormen, liggen verspreid over de grond. Is er een geit tegenaan gelopen? Of heeft de wind het gedaan? Het is al weken geleden dat het voor het laatst gestormd heeft, maar het kan best zijn dat hier al die tijd niemand is geweest. Samen met Jamal en Koza legt David de staart weer in zijn oude vorm terug. Dan gaat hij staan, wrijft het zand van zijn knieën en kijkt naar de krokodil. Hij knikt tevreden. Hij ziet er weer netjes uit.

‘Hé, Daaf!’ roept Jamal, die al weer halverwege de heuvel is. ‘Kom je nog?’

David kijkt op. ‘Ik kom!’ Hij rent met grote passen de heuvel af, langs het houten kruis, onder de wongaibomen door, in de richting van het strand.

Toby Halfbeen heeft niets teveel gezegd: er zit inderdaad veel vis vandaag. Een paar meter van het strand zwemt een pijlstaartrog door het glasheldere

water. Jamal rent het water in, zijn speer in de aanslag. Maar hij is net te laat.

Koza ontdekt in een klein poeltje een paar inktvistentakels, en port onder de stenen in de hoop de rest van de inktvis erbij te vinden. David loopt naar een koraalrots een eindje verderop. Hij klautert erop en gaat op zijn knieën zitten, zijn gezicht vlak boven het water. Het is eb en het water is bijna spiegelglad. Hij kan een paar meter diep kijken. Hij speurt naar de lange voelsprietten van de langoest, een grote zee kreeft. Het zou mooi zijn als hij daarmee thuis zou komen. Meestal zitten ze overdag verborgen in een hol, maar soms heb je geluk.

Hij komt overeind en loopt een eindje verder. Ja, daar! Een meter onder water ziet hij twee voelsprietten wuiven. Zou hij erbij kunnen? Hij gaat op zijn buik liggen en steekt zijn hand in het water. Als hij snel genoeg is, kan hij de langoest zo uit zijn hol trekken.

Jammer! De kreeft merkt dat iemand het op hem voorzien heeft en werkt zich snel achteruit, dieper de rotsspleet in. David kan er met geen mogelijkheid meer bij. Hij komt overeind, trekt zijn T-shirt uit en laat zich voorzichtig over de rand heen in het water glijden, zijn speer in de hand. Hij haalt twee keer diep adem en laat zich dan onder water zakken, zijn ogen open. Ah, daar zit de langoest! Hij heeft zichzelf met zijn staart en rugschild in de rotsspleet vastgeklemd – denkt zeker dat hij zo niet te zien is.

David houdt zich vast aan een rotsblok, richt zijn speer en stoot toe. In één keer tussen de ogen, zoals zijn vader het hem geleerd heeft. Mooi, die is er geweest. Hij zwemt naar boven om adem te halen, en laat zich dan weer omlaag zakken. Het is lastig de kreeft uit de nauwe rotsspleet te krijgen. Hoe kan dat beest zich zo vastzetten! David wrikt en trekt, laat zichzelf opstijgen om weer even lucht te happen, en probeert het dan nog een keer. Hèhè, daar heeft hij hem! Eindelijk!

Met de buit in zijn hand zweeft hij naar de oppervlakte en klimt het water uit. Even blijft hij zitten om uit te hijgen. Tevreden kijkt hij naar de langoest, die nog natrekt met zijn poten. Het is een prachtig exemplaar: blauw-groen met oranje stippen, en een grote, oranje staart. En groot! Zijn moeder zal wel blij zijn. Of zullen ze een vuurtje maken en hem hier op het strand opeten? Hij denkt even na. Nee. Het is al meer dan een week geleden dat ze thuis kreeft gehad hebben. Hij neemt hem mee naar huis.

‘Kijk hier, David!’ roept Koza, die op een drooggevalle stuk rots staat. Hij zwaait met een plastic zak. ‘Een inktvis! Een hele grote! En er zitten er nog veel meer!’

‘En oesters!’ roept Jamal. ‘Het barst hier van de oesters!’

David springt op, pakt zijn T-shirt, zijn speer en de langoest, en rent naar de anderen toe. Wat is het toch heerlijk om vakantie te hebben, en te kunnen vissen en zwemmen en basketballen in plaats van de hele dag op school te moeten zitten. En om te kunnen rondrennen, en over het eiland te zwerven met zijn vrienden... Jammer dat het over anderhalve week al weer voorbij is. Nou ja, hij heeft nog geluk. Zijn zus Annalina moet maandag al weer beginnen. Ze is veertien jaar en zit op de middelbare school op Thursday Island. Overmorgen gaan ze haar met z'n allen wegbrengen met de boot. Davids maag trekt samen als hij eraan denkt dat hij over een half jaar, na kerst, ook naar Thursday Island moet. Hij wil niet naar het internaat. Hij wil niet weg van Mabuiag. Nooit.

2

‘Ik dacht dat je nooit meer thuis zou komen!’ Davids elfjarige zusje Tara staat met een boos gezicht op de veranda, haar armen over elkaar.

David grinnikt. ‘Je lijkt mama wel als je zo doet!’

‘Doe niet zo flauw! Het is al vier uur geweest! We zouden toch gaan zwemmen!’

David hangt zijn visspeer terug aan de muur. ‘Waarom denk je dat ik zo vroeg thuis ben! Jamal en Koza zijn nog steeds aan het vissen. Maar ik dacht: ik kan dat zielige zusje van me toch niet in de steek laten!’

‘Gaan we weer doen wie het eerst bij de zwarte rots is?’

David knikt. ‘Oké. Maar ik moet eerst even wat drinken. Ik ben helemaal uitgedroogd.’

Hij trekt zijn T-shirt uit, veegt het zweet ermee van zijn voorhoofd en loopt naar binnen.

‘Dag David,’ zegt zijn moeder, die in de keuken bezig is, een schort om haar middel. ‘Hoe was het?’

‘O, leuk,’ zegt David, terwijl hij een teiltje uit een keukenkastje pakt en er zijn buit van die dag ingooit. ‘Kijk maar, mam. Twee inktvissen en wel meer dan dertig oesters. En wat dacht je hiervan?’ Trots houdt hij de langoest voor zijn moeders neus.

‘Geweldig!’ zegt moeder. Ze deinst een beetje achteruit om de kreeft niet in haar gezicht te krijgen. ‘Wat een grote! Heerlijk! Heb je de planten in de moestuin al water gegeven?’

‘Wat hoor ik daar voor goed nieuws?’ klinkt de stem van vader vanuit de studeerkamer. ‘Eten we langoest vanavond?’

David duwt de deur van de studeerkamer open en houdt de langoest omhoog. Vader glimlacht breed vanachter zijn bureau. ‘Goed gedaan. Waar heb je hem gevangen?’

‘Bij het houten kruis. En nog veel meer, twee grote inktvissen en een heleboel oesters.’

‘David!’ roept Tara vanaf de veranda. ‘Kom je nou nog of niet?’

‘Jaja!’ David trekt met zijn elleboog de deur van de studeerkamer dicht en gaat terug naar de keuken. Hij gooit de langoest in de teil, drinkt snel een beker water en rent naar de veranda.

Tara staat al klaar. Ze schopt haar slippers uit. ‘Je hoeft me geen voorsprong te geven,’ zegt ze. ‘Ik kan zelf wel winnen.’

‘Goed,’ zegt David. Hij geeft haar een por in haar zij. ‘Rennen dan!’

Moeder komt naar de kamer toe. ‘Hé!’ roept ze. ‘Waar gaan jullie naartoe?’

‘Even zwemmen,’ roept David terug. Voor zijn moeder kan reageren, springt hij van de veranda en holt achter Tara aan, het zandpad op, de kerk langs, over het grasveld in de richting van het strand.

‘Als jullie maar voor het donker thuis zijn!’ hoort hij moeder uit de verte nog roepen. ‘En denk erom dat je de moestuin niet vergeet!’

David steekt zijn hand in de lucht ten teken dat hij het gehoord heeft. Zonder moeite haalt hij Tara in. Als hij naast zich kijkt, ziet hij aan haar verbeterd gezicht dat ze zo hard loopt als ze kan. Ongemerkt laat hij zijn snelheid iets zakken, zodat Tara net iets eerder op het strand aankomt dan hij. Ze trekt al lopend haar T-shirt uit, stopt even om haar korte broek uit te trekken en rent dan in haar badpak het water in.

David komt in een rustige looppas achter haar aan en laat zich voorover vallen in de golven. Het water voelt lauwwarm aan na een dag felle zon. Hij komt weer overeind, en plonst met grote sprongen achter Tara aan. Pas als het water tot zijn heupen komt, begint hij te zwemmen. Tara is een paar meter voor. Ze crawlt, haar hoofd voorover in het water, zoals hij het haar geleerd heeft. Ze is goed, de snelste van alle meisjes van haar klas. En er is maar één jongen in haar klas die haar de baas is: Philip, een grote, goedgebouwde jongen die twee keer is blijven zitten, en dit jaar met zijn hakken over de sloot is overgegaan. Tara vindt het maar niks dat Philip sneller zwemt dan zij. Zij wil de snelste zijn van de hele klas. Ze heeft David gesmeekt met haar te oefenen. En David vindt het eigenlijk wel grappig dat zijn kleine zusje zo verschrikkelijk graag wil winnen.

Het water is kalm. Na de eerste twintig meter zijn er nauwelijks golven meer. In de verte ziet David de zwarte rots liggen. Bij vloed komt hij maar nauwelijks boven water. Nu, bij eb, lijkt het wel een eilandje. David vraagt zich af waar de rots vandaan komt. Er liggen er meer in de buurt van de kust. Enorme, zwarte brokstukken, die door een onzichtbare hand in zee lijken te zijn gegooid.

‘Au!’ Een brandend gevoel trekt door Davids arm. Een kwal. Je ziet ze niet, maar je voelt ze wel. De kleine tentakels laten een gemene brandwond achter op je huid. Gelukkig is het seizoen van de giftige kwallen voorbij.

David blijft even watertrappen en wrijft over zijn arm. Dan zwemt hij weer achter Tara aan. Hij haalt haar snel in.

‘Hé, Tara!’ roept hij. ‘Ben je aan het uitrusten of zo?’

Tara werpt een boze blik achterom en gaat over op een driftige schoolslag.

‘Ik ben Philip,’ roept David haar plagerig na. ‘Ik ben de beste!’

Tara klemt haar lippen op elkaar. Ze gaat weer over op borstcrawl, en schiet door het water. Nog dertig meter, nog twintig tot ze bij de rots zijn... David laat haar iets uitlopen. Als ze een kleine voorsprong heeft, trekt hij weer aan. Tara gaat harder dan hij gedacht had. Hij moet moeite doen om haar in te halen. Nog vijf meter, nog vier... Hij gaat zich natuurlijk niet écht laten verslaan door zijn zusje. Hij geeft vol gas. Net op de laatste meter haalt hij Tara in. Hij tikt net iets eerder aan.

‘Gewonnen!’ hijgt hij triomfantelijk. Hij klimt op de zwarte rots en steekt zijn hand uit naar Tara. Hij trekt haar uit het water. ‘Maar je had me bijna!’

Tara kan niets meer uitbrengen. Ze laat zich op de rots neerzakken om op adem te komen.

David gaat naast haar zitten. Hij kijkt naar het kalme water, het strand met de palmbomen, de kleine huisjes met de zinken daken. Naar hun eigen huis, dat een eindje bij de andere huizen vandaan staat, in de kom tussen twee heuvels, omgeven door palmen en mangobomen. Een klein bootje vaart langs de kust. Hij knijpt zijn ogen halfdicht tegen de felle zon. Oom Walter? Het zou kunnen. Over het water klinkt het geroep en gelach van een groep kleine jongens die in het ondiepe water aan het spelen zijn. Hun kleren hebben ze op het strand gegooid. Als je zes jaar bent, mag je nog gewoon in je blootje zwemmen.

‘Kijk David,’ zegt Tara. ‘Annalina!’

David kijkt. Gedachteloos wrijft hij over de pijnlijke plek op zijn arm. Daar loopt inderdaad Annalina over het strand. Hij springt op en klimt naar het hoogste punt van de rots. Zwaaiend probeert hij Annalina’s aandacht te trekken. ‘Annalina! Hierheen!’

Zijn zus zwaait terug. Ze lijkt even te aarzelen. Dan trekt ze haar slippers uit en rent in T-shirt en korte broek het water in. David daalt voorzichtig de

rots af en gaat weer naast Tara zitten. Samen kijken ze naar Annalina, die met kalme, krachtige slagen dichterbij komt.

‘Je begint aardig goed te worden,’ zegt David tegen Tara. Die antwoordt niet. Maar als David opzij kijkt, ziet hij dat ze glimlacht. ‘Over twee weken is de wedstrijd,’ zegt hij tegen haar. ‘Als je wilt winnen, moeten we vaker gaan oefenen. Twee keer per dag.’

‘Oké,’ zegt Tara.

David gaat staan. ‘Kom op, Annalina!’ roept hij. ‘Een beetje tempo, zeg! Wat is dit nou! Je lijkt wel een zeekoe! Een grote, slome zeekoe!’ Annalina reageert niet. Ze zwemt rustig in haar eigen tempo door. David begint met zijn beide armen te zwaaien. ‘Hup, Annalina! Hup Annalina! Er zit een haai achter je aan!’

Tara springt overeind. ‘Waar?’ zegt ze geschrokken. Ze tuurt over het water. ‘Nergens,’ zegt David. Dan zet hij zijn handen aan zijn mond en brult: ‘Een haai, Annalina! Een krokodil!’

Annalina draait zich op haar rug en zwemt kalm verder.

‘Hèhè,’ zegt David, als ze eindelijk bij de rots is. ‘Ik dacht dat je het niet zou redden. Je zwemt zo langzaam dat je bijna zinkt!’

Annalina trekt zichzelf omhoog en gaat naast David zitten. Ze grijnst haar witte tanden bloot. ‘Wedstrijdje? Wie het eerst bij het strand is?’

‘Oké,’ zegt David. ‘Doe je mee, Tara?’

‘Tuurlijk!’ zegt Tara enthousiast. Ze laat zich voorzichtig in het water glijden.

‘Klaar?’ zegt David. ‘Ja!’

Hij duikt van de rots af, het donkere water in. Als hij weer boven komt, ziet hij dat hij Annalina en Tara al voorbij is. Mooi zo. Ze zullen flink hun best moeten doen, willen ze hem bij kunnen houden.

Tien minuten later laat hij zich hijgend op het strand neerzakken. Hij heeft Annalina net voor kunnen blijven, maar het heeft wel moeite gekost. Daar komt ze al aangerend. Als ze bij hem is, laat ze zich op haar rug op het mulle zand neervallen, haar armen en benen gespreid. ‘Ah!’ kreunt ze. ‘Ik ben kapot!’

Dan komt ze half overeind en geeft David een duw tegen zijn schouder. ‘Hé, kun je wel? Je grote zus verslaan?’

‘Had je maar harder moeten zwemmen,’ grinnikt David. Hij rolt weg van Annalina. Het zand blijft aan zijn natte lichaam en korte broek plakken.

‘Je lijkt wel een witte geest,’ plaagt Annalina. ‘Alleen je gezicht en je haar zijn nog zwart. Zal ik je even helpen?’ Ze komt overeind en probeert David met zijn gezicht in het zand te duwen. Maar David is al weg. Hij rent de zee weer in en duikt onder water, zodat al het zand van hem afspoelt. Dan ziet hij een mooie hoge golf aankomen. Op precies het goede moment laat hij zich erin vallen, zodat hij bovenop de golf wordt teruggevoerd naar het strand. Hij gaat zitten in de branding en kijkt naar de zon, die al laag aan de hemel staat. Naar Tara, die met een koppige trek op haar gezicht aan komt zwemmen. Het feit dat ze al verloren heeft, is voor haar geen reden om rustig aan te doen. Ze is vastbesloten om zo snel mogelijk te zijn.

Als ze uit het water is, blijft ze eerst staan uithijgen, voorovergebogen, haar handen rustend op haar knieën. Dan valt ze naast David neer, haar ogen gesloten. ‘Kom,’ zegt David. Hij trekt haar overeind. ‘We gaan naar huis.’

Tara doet haar ogen open. ‘Nee,’ zegt ze. ‘Nog een keer.’

‘Weet je het zeker?’ vraagt David. Tara kijkt hem alleen maar aan.

‘Goed dan,’ zegt David. ‘Maar geen wedstrijd. Gewoon een eindje zwemmen. Met z’n drieën.’

‘Om de zwarte rots heen,’ eist Tara.

David kijkt Annalina aan. Die haalt glimlachend haar schouders op. ‘Vooruit dan maar. Om de zwarte rots heen.’